

Аннотация. В статье рассмотрены методические особенности применения алгоритмических предписаний как основы формирования технического мышления будущих инженеров машиностроительного профиля.

Ключевые слова: алгоритмическое предписание, техническое мышление, инженеры-машиностроители, конструирование детали

ALGORITHMIC PRESCRIPTIONS AS THE BASIS OF TECHNICAL THINKING FORMATION OF FUTURE MECHANICAL ENGINEERS

O. TEREKHINA, PhD student of Classic Private University (Zaporizhzhya)

Summary. In the article it is viewed methodical features of application of algorithmic prescriptions as the basis of technical thinking formation of future mechanical engineers.

Sequential combination of some algorithmic prescriptions in a complex algorithmic prescription of a higher level occurred gradually by performing special tasks on design and technology plan in the study of fundamental and professionally oriented subjects as well as during various types of practices.

Formation of technical thinking of students through the use of algorithmic prescriptions before performing design and technological tasks occurred at a special organization of studying fundamental and professionally oriented disciplines in which specificity of professional work of engineers is taken into consideration due to inclusion in the educational process tasks of design and technological content, whose solution is subjected to algorithms. Such tasks are aimed at the formation of the main components of technical thinking. It is shown a generalized algorithmic prescription that students use during designing details while studying integrative discipline "Engineering Technology".

Keywords: algorithmic prescription, technical thinking, mechanical engineers, detail design

УДК 371

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ ТВОРЧОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

М.М. ТКАЧ, аспірантка кафедри методики навчання та управління навчальними закладами Національного університету біоресурсів і природокористування України

Анотація. Визначена суть понять «професійної творчості» і «розвитку творчості». Розглянуто розвиток професійної творчості як психолого-педагогічна проблема. Розкрито найважливіші аспекти і риси, які сприяють успішному розвитку професійної творчості.

Ключові слова: професійна творчість, розвиток творчості, фахівець, потенціал, педагогічна діяльність, аспект, здібності

Актуальність теми. На сучасному етапі розвитку суспільства відбувається підвищення вимог до творчого потенціалу майбутніх фахівців аграрного сектору економіки. Традиційно потужний вплив на рівень підготовки підростаючого покоління до професійної діяльності можна комплексно

© М. М. Ткач, 2015

забезпечити в умовах вищого навчального закладу. Як наслідок здійснюється пошук і розробка оптимального змісту, форм і методів підготовки фахівців, готових до професійної творчості, яка сприяє професійному розвитку, самоактуалізації, самореалізації, адаптивності, й успішності в трудовій діяльності.

Одним з аспектів професійної підготовки, що набуває першочергового значення є розвиток творчого потенціалу фахівця. Слід зазначити, що професійна діяльність неможлива без вирішення творчих завдань, без розуміння й усвідомлення необхідності залучення особистості до творчої діяльності. Сучасний фахівець повинен швидко пристосуватись до нових умов праці, що не можливо без творчої складової фахової підготовки.

У наш час творчий підхід до виконання професійних обов'язків фахівцями одночасно є умовою і показником інтенсивного оновлення для будь-якої галузі виробництва.

Здатність до творчості є одним з найголовніших критеріїв професійної підготовки підростаючого покоління в умовах вищого навчального закладу. За таких обставин актуальним є формування професійної творчості студентів, яка зумовить їх саморозвиток до творчих можливостей майбутніх фахівців.

Мета статті – визначити суть розвитку професійної творчості, як психолого-педагогічна проблема.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Підготовка фахівців відбувається в закладах освіти, тому доцільно розглядати питання про професійну творчість у розрізі освітнього процесу вищого навчального закладу. Проблеми формування професійної творчості присвячені дослідження, К.А. Кормілиціної, А.С. Лукянова, Л.И. Михайлової, О.Г. Саурбаєвої, Т.В. Самодурова, Т.А. Сахневичевої, Г.І. Семенової, О.В. Тарасова, Н.А. Токаревої, О.А. Шумилової.

Можливості спеціальних дисциплін в аспекті організації творчої роботи студентів визначені в роботах Н.С. Дгогія, Л.В. Іванової, Л.А. Мільта, Н.В. Стельмаха С.О. Черкашина.

Методичні принципи і технології розробки професійно орієнтованих завдань і їх використання в цілях активізації навчально-творчої діяльності студентів, творчих здібностей до педагогічного прогнозування розглянуті в роботах С.А. Баригіна, Л.М. Бивалькевича, К.В. Горчинської, Л.П. Глата, Н.С. Дзогія, Л.В. Іванової, І.В. Моргуна, О.В. Мілашовської, Г.І. Семенової; Б.М. Теплов, Т.І. Фурса. У дослідженнях, Г.В. Товканець, І.В. Моргуна, Л.А. Мільта, визначені особливості підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності в нестандартних та екстремальних ситуаціях.

Розвитку професійної творчості фахівців найрізноманітніших напрямів підготовки та спеціальностей завжди надавалось багато уваги у працях науковців, зокрема Л.П. Глата, А.А. Денисова, Т.А. Лазарєва В.А. Пермінова, М.М. Поташника, С.А. Саяпіна, С.О. Сисоєвої.

Виклад матеріалу. Актуальним є питання визначення змісту поняття професійна творчість фахівців. Наприклад, Г.І. Семенова під професійною творчістю розуміє такий об'єктивно обумовлений процес біоенергетичної, інтелектуальної, емоційно-вольової та практичної діяльності суб'єктів праці, який характеризується спрямованістю, націленістю організованістю, здатністю на пошук нового, нестандартного, оригінального, раціонального, оптимального вирішення спеціальних завдань та практичної реалізації свого потенціалу в проблемній ситуації на виробництві [11]. Тобто, професійна творчість за

визначенням автора має особистісне забарвлення, оскільки виступає ознакою реалізації потенціалу людини.

Про суб'єктивне розуміння даного поняття говорить і Л.І. Михайлова. Так у своїй праці зазначає, що професійна творчість має яскравий суб'єктивний характер. Таким чином, професійна творчість не тільки обумовлена індивідуальним аспектом, але і соціальним тобто, формується під впливом соціокультурного середовища. Соціокультурні цінності формують особистість фахівця, вони реалізуються в його продуктах, які у свою чергу, впливають на широкі верстви населення, розвивають культуру особистості, соціальних груп, спільнот, всього суспільства і тим самим визначають ціннісно-нормативні орієнтири, стимулюють соціокультурні процеси. Все це підтверджує тісний взаємозв'язок професійної творчості з соціальними та соціокультурними чинниками. Професійна творчість має індивідуально-особистісний характер. Це діяльність людей, які функціонально займаються створенням, зберіганням, розповсюдженням та організацією споживання культурних цінностей. Вони створюють продукт, що відображає індивідуальну неповторність особистості [6].

Іншої точки зору притримується О.Г. Саурбаєва, яка відзначає, що професійна творчість – це така спеціальна діяльність, яка характеризується професійною спрямованістю на пошук рішень творчих проблемних задач в професійній діяльності та втіленням їх в практику [10]. Отже, за визначенням, автора професійна творчість фахівця визначається кінцевим результатом, а саме втіленням у практику здобутих нововведень.

Аналогічної точки зору дотримується і О.В. Тарасова. У своїй статті вона зазначає, що професійна творчість – це знаходження нових нестандартних способів розв'язання фахових задач, аналіз професійних ситуацій, прийняття професійних рішень результатами якої може бути: нове розуміння предмета праці (нові ідеї, закони, концепції, принципи), новий підхід до реалізації професійних дій (нові моделі, технології, правила), отримання нових результатів у професійній діяльності тощо [12].

Таким чином, на основі аналізу літератури [6; 10; 11; 12] встановлено, що професійна творчість розглядається з двох позицій:

- як результат прояву та реалізації індивідуальних здібностей людини;
- як спосіб розв'язання нагальної соціально-виробничої проблеми.

Таким чином, виходячи з визначення О.Г. Саурбаєвої, Г.І. Семенової та уточнень й О.В. Тарасової під поняттям «професійна творчість» розуміємо об'єктивно обумовлений процес біоенергетичної, інтелектуальної, емоційно-вольової та практичної діяльності суб'єктів праці, що виникає в проблемній ситуації на виробництві й який характеризується спрямованістю, націленістю, організованістю, здатністю на пошук нового, нестандартного, оригінального, раціонального, оптимального вирішення спеціальних завдань.

Розвиток творчої особистості майбутнього фахівця є неодмінною умовою й обов'язковою складовою його професіоналізму та компетентності. Різні аспекти проблеми розвитку творчості осмислювались в публікаціях Л.С. Виготського, А.А. Денисової, М.Д. Дяченка, Л.В. Іванової, В.А. Кан-Калика, Л.О. Мильта, О.І. Мілашовської, В.А. Моляко, Т.В. Самодурової, С.О. Сисоєвої, С.О. Смирнова, І.Я. Понамарьова, М.М. Поташкіна, Т.І. Фурса, Т.Л. Шепеленка.

Пояснюючи свою позицію з питань розвитку творчості відомий психолог Л.С. Виготський зазначав, що розвиток творчості це така діяльність, яка створює щось нове, не залежно від того, чи буде це створено будь-яку річ

зовнішнього світу або наслідок дії розуму, або почуття, яке живе та виявляється тільки в самій людині [1].

Розвиток творчості у своїй сутності є двовекторним:

- зовнішнє стимулювання, предметно-діяльнісне;
- внутрішнє, націлене на самотворення особистості й розвиток усіх її можливостей та здібностей. Саме другий вектор пов'язаний з творчим розвитком майбутніх фахівців.

Розвиток творчості – це процес формування особистості, зумовлений продуктивною діяльністю, здатною породжувати якісно нові матеріальні і духовні цінності суспільного значення. Він припускає наявність у особистості здібностей, мотивів, знань і умінь, завдяки яким створюється продукт, що відрізняється новизною, оригінальністю і унікальністю [14].

Т.В. Самодурова розвиток творчості майбутніх фахівців розглядає як специфічний, відносно-самостійний процес систематичного, когнітивного і особистісного включення студентів у вирішення наукових проблем, заснованих на змісті професійного матеріалу [9].

На думку М.Д. Дяченка, розвиток творчості безпосередньо пов'язаний з розумовою діяльністю людини, якій належить активізація потенціалу суб'єкта в процесі особистісних змін оскільки людина, яка творить змінюється сама, перетворює світ, стає і суб'єктом і об'єктом творчої діяльності одночасно [3].

Таким чином, актуалізується теза про розвиток творчості як форму розвитку індивіда, розгортання його сутнісних сил за мірками свободи, як гнучкість творчого мислення, як форму залучення до вищого змісту буття.

Розвиток творчості забезпечує діяльність на вищому психологічному рівні, яка припускає наявність в особистості здібностей, мотивів, знань і умінь, завдяки яким створюється продукт, що відрізняється новизною, оригінальністю, унікальністю. Вивчення цих властивостей особистості виявило важливу роль уяви, інтуїції, неусвідомлених компонентів розумової активності, а також потреби особистості в самоактуалізації, в розкритті і розширенні своїх можливостей. А.А. Денисова зазначає, що розвиток творчості – це необхідний аспект у підготовці майбутніх фахівців. Тому студентів необхідно в процесі навчання залучати до програм з розвитку творчих компонентів, таких як творче мислення, творча активність, творчі здібності [2].

Т.Л. Шепеленко вважає, що розвиток творчості пов'язаний з великою психічною напругою, в цих умовах зростає необхідність розвинутого самовладання, внутрішньої дисципліни, що дозволяє привести в належний стан «інструмент» творчості – власний психофізичний апарат людини. Це дає їй можливість в потрібний момент підкорити почуття розуму, організувати себе для роботи, розвивати творче робоче самопочуття, яке виражається в зосередженості уваги, активності уяви, в готовності до імпровізації й породжує бажання творчо діяти [13]. В.О. Моляко зазначав, що розвиток творчої людини реалізується цілісними процесами, в яких найбільшу роль відіграють мисленні компоненти та компоненти уяви. Творчий процес абсолютно непередбачуваний у кожному своєму конкретному прояві, і чим більш творчим він є тим більш складною, новою становиться для суб'єкта розв'язувана ним задача, тим менш впізнаним становиться характер протікання творчого процесу [7].

Н.І. Мащенко розглядає розвиток творчості як процес складних об'єктивно-суб'єктивних відносин між творцями та об'єктами творчості, як єдність пізнання й перетворення [4].

Як зазначає С.О. Смирнов, творча діяльність є засобом інтенсивної роботи, інтенсивного навчання. У процесі навчання від студента слід вимагати, щоб він умів правильно моделювати і користуватися аналогіями; науково фантазувати; бути працездатним, послідовним, наполегливим, пристрасним, самокритичним, точним [8].

У своїх працях В.І. Андреев та Н.А. Касаткін досліджуючи розвиток творчості визначають що характерним є наявність протиріччя, проблемної ситуації або творчого завдання.

Р. Михайлишин зазначає творчість є тим засобом, що забезпечує не тільки набуття ґрунтовних знань, а й формування у студентів мобільності – важливої особистісної характеристики, завдяки якій молода людина підноситься на якісно новий рівень саморозвитку, самореалізації у професійній діяльності [5].

На основі аналізу психолого-педагогічної літератури визначаємо найважливіші аспекти, які сприяють успішному розвитку професійної творчості: творче мислення; творча активність; фантазія; розвинена уява; розвинена інтуїція (інтуїтивне відчуття нового та оригінального); творче натхнення; уміння формулювати проблему та приймати нестандартні рішення; творчі задатки, здібності, мотиви; специфічні особистісні якості (сміливість, готовність до ризику, винахідливість, цілеспрямованість, оптимізм, ентузіазм, настирливість, упевненість, кмітливість, самоактуалізація, імпровізація).

Розвиток реальних творчих можливостей майбутніх фахівців залежить від вивчення таких творчих пізнавальних структур, як самостійне перенесення засвоєних знань в нову ситуацію, бачення проблем у звичних умовах, нової функції відомого предмету, структури виконання завдання, альтернативних методів вирішення і комбінування нового методу із відомих. Для такого навчання необхідно систематичне вирішення студентами доступних проблемних задач, які постійно ускладнюються і заняття повинні мати вагому частину евристичних бесід та проблемного викладення матеріалу.

Висновок. Найважливіші риси, які сприяють успішному розвитку творчого мислення: оперативність; цілеспрямованість; продуктивність; рефлексивність; компетентність; конкретність; комплексність; винахідливість; прогнозування; відповідальність; емоційна чуйність, ініціативність, наполегливість, висока самоорганізація, працездатність, сміливість, готовність до ризику, цілеспрямованість, допитливість, самостійність, наполегливість, ентузіазм, настирливість, упевненість, кмітливість; зацікавленість; оригінальність. Наявність таких якостей забезпечує успіх і творчий підхід до вирішення професійних завдань. Необхідною умовою для розвитку творчого потенціалу у людини є свобода. Розвиток творчості не може бути ні примусовим, ні обов'язковим, і пов'язаний лише з інтересами і бажанням людини. Таким чином, необхідною умовою розвитку професійної творчості є відповідність суб'єктивних властивостей, нахилів, здібностей людини характеру професійної діяльності.

Перспективи подальших досліджень полягають у обґрунтуванні аспектів розвитку професійної творчості майбутніх фахівців лісового та садово-паркового господарства.

Література

1. Выготский Л.С. Собрание починений: в 6-ти томах. – Т.4. – Детская психология / Л.С. Выготский / Под ред. Д.Б. Эльконина. – М.: Педагогіка, 1984. – 432 с.

2. Денисова А.А. Творчество как фактор формирования профессиональной компетентности будущих специалистов педагогического профиля [Электронный ресурс] / А.А. Денисова // Научная статья по специальности "Народное образование. Педагогика". – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/tvorchestvo-kak-faktor-formirovaniya-professionalnoy-kompetentnosti-buduschih-spetsialistov-pedagogicheskogo-profilya>
3. Дяченко М.Д. Теоретичні і методичні засади розвитку творчого потенціалу майбутніх журналістів у процесі професійної підготовки: автореферат... д-р пед. наук, спец.: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / М.Д. Дяченко. – Запоріжжя : Класичний прив. ун-т, 2013. – 40 с.
4. Мащенко Н.І. Психологічні аспекти технічної творчості студентів політехнічних вищих навчальних закладів [Електронний ресурс] / Н.І. Мащенко / Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського. – Режим доступу: <http://klevoz.ru/nuda/programnij-komitet/stranica-14.html>.
5. Михайлишин Р. Формування творчої активності майбутнього вчителя в процесі професійної підготовки / Р. Михайлишин // Матеріали звітних наукових конференцій кафедри загальної та соціальної педагогіки. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – Вип. 6. – С. 38-41.
6. Михайлова Л.И. Социология культуры: учебное пособие / Л.И. Михайлова. – М.: ИТК «Дашков и К», 2008. – 396 с.
7. Моляко В.О. Психологічна теорія творчості / В.О. Моляко // Наукові записки Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / За ред. члена кореспондента АПН України Н.В. Чепелевої. – К., Нора-Прінт, 2002. – Вип. 22. – 350 с.
8. Педагогика: педагогические теории, системы, технологии: учеб. пособие для студентов сред. пед. учеб. заведений / С.А. Смирнов, И.Б. Котова, Е.Н. Шиянов, Т.И. Бабаева и др.; Под ред. С.А. Смирнова. – М.: Издательский центр «Академия», 1998. – 512 с.
9. Самодурова Т.В. Педагогічні умови розвитку творчості майбутніх вчителів у процесі науково-дослідної діяльності [Електронний ресурс] / Т.В. Самодурова. – Режим доступу: <http://studentbank.ru/view.php?id=3729&p=1>
10. Саурбаева О.Г Проблема развития профессионального творчества педагога [Электронный ресурс] / О.Г. Саурбаева. – Режим доступа: <http://pandia.ru/text/79/004/29517.php>
11. Семенова Г.Е. Педагогические условия развития творческих способностей студентов – будущих учителей на основе личностно-ориентированного подхода / Г.Е. Семенова //: Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01. – Якутск, 2003. – 149 с.
12. Тарасова О.В. Психологічний зміст професійного мислення особистості / О.В. Тарасова // Міжвузівський збірник "Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво". – Луцьк, 2011. – Вип. 4. – С. 214-218.
13. Шепеленко Т.Л. Підготовка студентів економічного інституту до творчої педагогічної діяльності / Т.Л. Шепеленко // Матеріали міжнар. наук.-техн. конф. «Сталий розвиток гірничо-металургійної промисловості». Філософсько-методологічні засади інноваційного розвитку суспільства». Збірник статей. (Кривий Ріг, 25-28 травня 2011р.). – Кривий Ріг: КТУ, 2011. – С. 69-74.
14. Яланська С.П. Логіко-психологічний аналіз проблеми розвитку творчості майбутніх учителів біологічних дисциплін / С.П. Яланська //

Актуальні проблеми психології: Проблеми психології творчості: Збірник наукових праць / За ред. В.О. Моляко. – Т. 12. – Вип. 6. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – С. 341-347.

REFERENCES

1. Vygotskij L.S. Sobranie pochinenij: v 6-ti tomah. – T.4. – Detskaya psihologiya / L.S. Vygotskij / Pod red. D.B. EH'konina. – M.: Pedagogika, 1984. – 432 s.
2. Denisova A.A. Tvorchestvo kak faktor formirovaniya professional'noj kompetentnosti budushchih specialistov pedagogicheskogo profilya [Elektronnij resurs] / A.A. Denisova // Nauchnaya stat'ya po special'nosti "Narodnoe obrazovanie. Pedagogika". – Rezhim dostupu: <http://cyberleninka.ru/article/n/tvorchestvo-kak-faktor-formirovaniya-professionalnoy-kompetentnosti-buduschih-spetsialistov-pedagogicheskogo-profilya>
3. Dyachenko M.D. Teoretichni i metodichni zasadi rozvitku tvorchogo potencialu majbutnih zhurnalistiv u procesi profesijnoї pidgotovki: avtoreferat... d-r ped. nauk, spec.: 13.00.04 – teoriya i metodika profesijnoї osviti / M.D. Dyachenko. – Zaporizhzhya : Klasichnij priv. un-t, 2013. – 40 s.
4. Mashchenko N.I. Psihologichni aspekti tekhnichnoї tvorchosti studentiv politekhnichnih vishchih navchal'nih zakladiv [Elektronnij resurs] / N.I. Mashchenko / Kremenchuc'kij nacional'nij universitet imeni Mihajla Ostrograds'kogo. – Rezhim dostupu: <http://klevoz.ru/nuda/programnij-komitet/stranica-14.html>.
5. Mihajlishin R. Formuvannya tvorchoї aktivnosti majbutn'ogo vchitelya v procesi profesijnoї pidgotovki / R. Mihajlishin // Materiali zvitnih naukovih konferencij kafedri zagal'noї ta social'noї pedagogiki. – L'viv: Vidavnicij centr LNU imeni Ivana Franka, 2007. – Vip. 6. – S. 38-41.
6. Mihajlova L.I. Sociologiya kul'tury: uchebnoe posobie / L.I. Mihajlova. – M.: ITK «Dashkov i K», 2008. – 396 s.
7. Molyako V.O. Psihologichna teoriya tvorchosti / V.O. Molyako // Naukovi zapiski Institutu psihologii im. G.S. Kostyuka APN Ukraїni / Za red. chlena korespondenta APN Ukraїni N.V. Shepelevoї. – K., Nora-Print, 2002. – Vip. 22. – 350 s.
8. Pedagogika: pedagogicheskie teorii, sistemy, tekhnologii: ucheb. posobie dlya studentov sred. ped. ucheb. zavedenij / S.A. Smirnov, I.B. Kotova, E.N. SHyanov, T.I. Babaeva i dr.; Pod red. S.A. Smirnova. – M.: Izdatel'skij centr «Akademiya», 1998. – 512 s.
9. Samodurova T.V. Pedagogichni umovi rozvitku tvorchosti majbutnih vchiteliv u procesi naukovo-doslidnoї diyal'nosti [Elektronnij resurs] / T.V. Samodurova. – Rezhim dostupu: <http://studentbank.ru/view.php?id=3729&p=1>
10. Saurbaeva O.G. Problema razvitiya professional'nogo tvorchestva pedagoga [Elektronnij resurs] / O.G. Saurbaeva. – Rezhim dostupu: <http://pandia.ru/text/79/004/29517.php>
11. Semenova G.E. Pedagogicheskie usloviya razvitiya tvorcheskih sposobnostej studentov – budushchih uchitelej na osnove lichnostno-orientirovannogo podhoda / G.E. Semenova //: Dis. ... kand. ped. nauk : 13.00.01. – Yakutsk, 2003. – 149 c.
12. Tarasova O.V. Psihologichnij zmist profesijnogo mislennya osobistosti / O.V. Tarasova // Mizhvuzivs'kij zbirnik "Komp'yuterno-integrovani tekhnologii: osvita, nauka, virobnictvo". – Luc'k, 2011. – Vip. 4. – S. 214-218.
13. Shepelenko T.L. Pidgotovka studentiv ekonomichnogo institutu do

tvorchoї pedagogichnoї diyal'nosti / T.L. Shepelenko // Materiali mizhnar. nauk.-tekhn. konf. «Stalij rozvitok girnicho-metalurgijnoї promislovosti». Filososfs'ko-metodologichni zasadi innovacijnogo rozvitku suspil'stva». Zbirnik statej. (Krivij Rig, 25-28 travnya 2011r.). – Krivij Rig: KTU, 2011. – S. 69-74.

14. YAlans'ka S.P. Logiko-psihologichnij analiz problemi rozvitku tvorchosti majbutnih uchiteliv biologichnih disciplin / S.P. YAlans'ka // Aktual'ni problemi psihologii: Problemi psihologii tvorchosti: Zbirnik naukovih prac' / Za red. V.O. Molyako. – T. 12. – Vip. 6. – ZHitomir: Vid-vo ZHDU im. I. Franka, 2009. – S. 341-347.

РАЗВИТИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ТВОРЧЕСТВА БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ КАК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА

М.М. ТКАЧ, аспирантка кафедры методики обучения и управления учебными заведениями Национального университета биоресурсов и природопользования Украины

***Аннотация.** Определена суть понятий «профессионального творчества» и «развития творчества». Рассмотрено развитие профессионального творчества в психолого-педагогической проблеме. Раскрыты важнейшие аспекты и черты, которые способствуют успешному развитию профессионального творчества.*

***Ключевые слова:** профессиональное творчество, развитие творчества, специалист, потенциал, педагогическая деятельность, аспект, способности*

PROFESSIONAL DEVELOPMENT WORKS AS A PROFESSIONAL FUTURE PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEMS

M. TKACH, graduate student in the department of teaching methods and management of educational institutions, National University of life and Environmental Sciences of Ukraine

***Summary.** Defined the essence of the concepts of "creative professional" and "creative development". We consider the development of professional creativity as psychological and pedagogical problem. Reveals important aspects and features that contribute to the successful development of professional creativity.*

***Key words:** professional work, development work, specialist, potential, educational activities, dimension abilities*

УДК: 378.147

МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ХІМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-МЕХАНІКІВ

С.В. ТОЛОЧКО, кандидат педагогічних наук, заступник директора з навчально-виховної роботи ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

А.В. ШКОДИН, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри життєдіяльності людини ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

© С. В. Толочко, А. В. Шкодин, 2015